

KOD UCZNIĄ

KONKURS PRZEDMIOTOWY Z GEOGRAFII DLA UCZNIÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH

ETAP WOJEWÓDZKI
3 kwietnia 2024 r.

Ważne informacje

1. Test składa się z **30** zadań. Masz **90 minut** na ich rozwiązanie. Możesz zdobyć **50** punktów.
2. Zapisz szczegółowe obliczenia i komentarze do rozwiązań zadań prezentujące sposób Twojego rozumowania. Możesz korzystać z kalkulatora i linijki.
3. Pisz długopisem lub piórem, nie używaj ołówka ani korektora. Jeżeli się pomylisz, przekreśl błąd i napisz odpowiedź ponownie lub zaznacz inną.
4. Pisz czytelnie i zamieszczaj odpowiedzi w miejscach na to przeznaczonych. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie podlegają ocenie.
5. Pracuj samodzielnie, korzystając z własnej wiedzy i umiejętności!

Życzymy Ci powodzenia!

Maksymalna liczba punktów	50	100%
Uzyskana liczba punktów		
Podpis osoby sprawdzającej		

Część I. (0-15 p.)

**Spośród podanych odpowiedzi wybierz i zaznacz poprawną.
Pamiętaj, tylko jedna z nich jest prawidłowa!**

Zadanie 1. Największy półwysep świata występuje w Azji i jest to

- a) Półwysep Indyjski.
- b) Półwysep Indochiński.
- c) Półwysep Arabski.
- d) Półwysep Malajski.

Zadanie 2. Ognisty Pierścień Pacyfiku leży na styku płyty

- a) australijskiej z otaczającymi ją płytami litosfery.
- b) euroazjatyckiej z otaczającymi ją płytami litosfery.
- c) pacyficznej z otaczającymi ją płytami litosfery.
- d) filipińskiej z otaczającymi ją płytami litosfery.

Zadanie 3. Największe wyżyny Afryki poprzecinane są rozległymi

- a) dolinami.
- b) kotlinami.
- c) rowami tektonicznymi.
- d) nizinami.

Zadanie 4. ChiPitts to megalopolis

- a) brazylijski.
- b) wschodniego wybrzeża USA.
- c) południowego Meksyku.
- d) Wielkich Jezior.

Zadanie 5. Dzielnice nędzy w Peru nazywają się

- a) fawele.
- b) barriadas.
- c) slumsy.
- d) boswash.

Zadanie 6. Kanadyjski Paryż to

- a) Toronto.
- b) Winnipeg.
- c) Calgary.
- d) Quebec.

Zadanie 7. Na fladze USA widnieje 50 białych gwiazdek, które symbolizują stany tego kraju. W obrębie zwartego terytorium państwa, między Kanadą a Meksykiem, występuje z nich aż

- a) 46.
- b) 47.
- c) 48.
- d) 49.

Zadanie 8. Rdzennymi mieszkańcami Ameryki są

- a) Indianie, Innuici, Aleuci.
- b) Indianie, Ormianie, Karelowie.
- c) Indianie, Komiacy, Czuwasze.
- d) Indianie, Mordwini, Udmurci.

Zadanie 9. Południki są

- a) równoległe i wyznaczają kierunki wschód-zachód.
- b) okręgami i wyznaczają kierunki wschód-zachód.
- c) równej długości, a ich wartości maleją z północy na południe.
- d) łukami i wyznaczają kierunki północ-południe.

Zadanie 10. Siłę cyklonów określa pięciostopniowa skala

- a) Mohza.
- b) Richtera.
- c) Saffira-Simpsona.
- d) Saffira-Mercallego.

Zadanie 11. Polinezyjska wyspa zwana Rapa Nui to

- a) Wyspa Północna.
- b) Wyspa Wielkanocna.
- c) wyspa Guam.
- d) wyspa Savaii.

Zadanie 12. Najwyższym szczytem Antarktydy jest

- a) Góra Wilson.
- b) Góra Vinsona.
- c) Góra Galileo.
- d) Góra Kirkpatrica.

Zadanie 13. Podróżnik, który jako pierwszy człowiek na świecie w ciągu jednego roku zdobył oba bieguny Ziemi, to

- a) Carsten Borchgrevink.
- b) Marek Kamiński.
- c) James Clark Ross.
- d) Robert Falcon Scott.

Zadanie 14. Wapień to skała powstała na dnie

- a) płytkiego morza.
- b) wąwozu.
- c) pradoliny.
- d) dnie jaskini.

Zadanie 15. Mongołowie zamieszkują obszary

- a) sawanny.
- b) tajgi.
- c) stepów.
- d) tundry.

Część II.

Zadanie 16. (0-1 p.)

Oblicz rozciągłość równoleżnikową Azji, której skrajne punkty mają podane niżej wartości współrzędnych geograficznych.

- a) 1° 16' N b) 77° 45' N c) 26° 00' E d) 170° 00' W

Obliczenia:

.....
.....

Odpowiedź:

Zadanie 17. (0-2 p.)

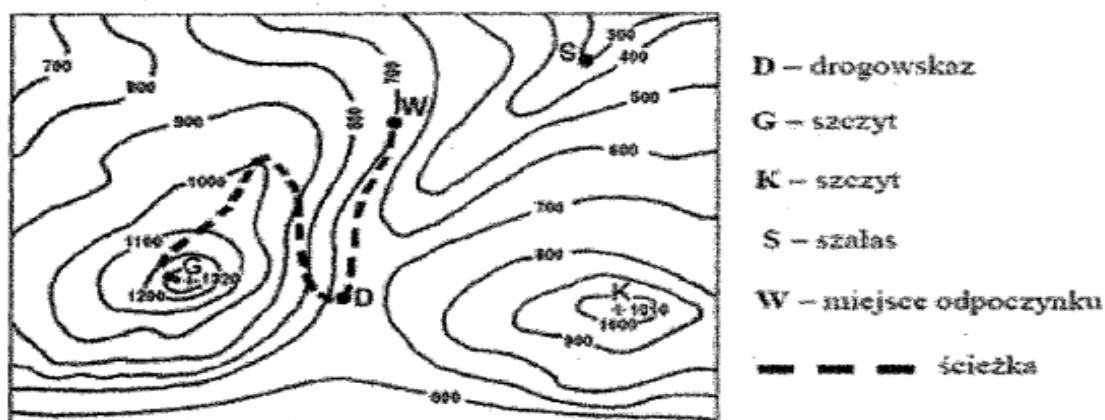
Każdemu z opisów długości dnia i nocy przyporządkuj jedną z podanych dat.

- A.** 25 grudnia **B.** 30 czerwca **C.** 23 września

- a) W Tokio (35°30' N) i Buenos Aires (35° 30' S) dzień i noc są tak samo długie.
.....
- b) W Oslo (60° 00' N, 10° 10' E) dzień jest dłuższy niż w Kairze (30° 00'N, 30° 45' E).
.....
- c) W Rzymie (41°50' N, 12° 00' E) dzień jest dłuższy niż w Londynie (51° 30' N, 0° 00').

Zadanie 18. (0-1 p.)

Wskaż zdanie, które poprawnie opisuje trasę wycieczki z punktu W na szczyt G. Zakreśl je kółkiem.

- A. Szlak przebiega najpierw na zachód po łagodnym stoku, następnie na południe, a w punkcie D skręca na północny zachód i przebiega po łagodnym stoku.
- B. Szlak przebiega najpierw na południe po stromym stoku, potem łagodnie na zachód, ostatni jego odcinek od drogowskazu na południowy zachód przebiega na tej samej wysokości.
- C. Szlak najpierw prowadzi na południe, po osiągnięciu punktu D skręca stromo na północny zachód, aby na wysokości 1000 m n.p.m. skrócić na południowy zachód.
- D. Szlak najpierw łagodnie opada na północny wschód, po osiągnięciu wysokości 1000 m n.p.m. ostro skręca na południowy wschód i dociera do drogowskazu, od tego miejsca wiedzie już prosto na północ.

Zadanie 19. (0-1 p.)

W gabinecie geograficznym znajdują się trzy mapy hipsometryczne Polski wykonane w różnych skalach. Podkreśl mapę, na której znak liniowy przedstawiający Wisłę jest najdłuższy.

- a) 1: 500 000
- b) 1: 250 000
- c) 1: 150 000
- d) Na wszystkich mapach będzie miał taką samą długość.

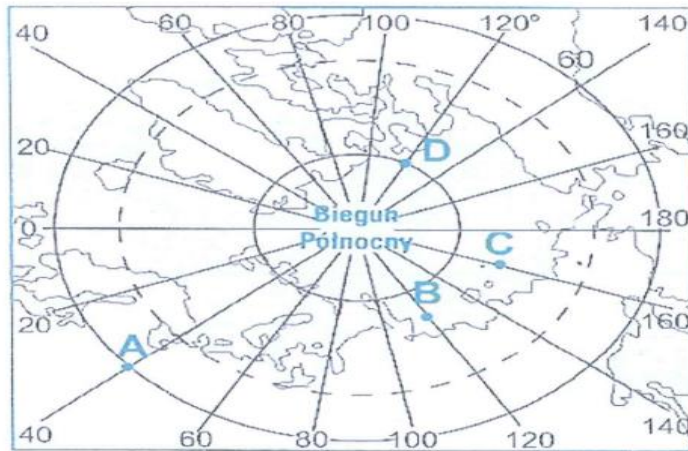
Zadanie 20. (0-1 p.)

Dokończ zdanie:

Orientowanie mapy w terenie polega na.....
.....
.....

Zadanie 21. (0-2 p.)

Na mapie konturowej zaznaczono punkty A, B, C, D.

Wybierz poprawne dokończenie zdań.

A. Współrzędne geograficzne punktu A wynoszą

- a) 60° 00' N, 40° 00' W.
- b) 60° 00' S, 40° 00' E.
- c) 60° 00' S, 40° 00' W.
- d) 60° 00' N, 40° 00' E.

B. Poruszając się z bieguna północnego do punktu D, kierujemy się na

- a) południowy zachód.
- b) południowy wschód.
- c) północ.
- d) południe.

C. Poruszając się najkrótszą drogą z punktu B do punktu C, kierujemy się na

- a) północ.
- b) północny wschód.
- c) północny zachód.
- d) wschód.

Zadanie 22. (0-2 p.)

Na Ziemi ludzie posługują się czterema rodzajami czasu. Połącz w pary nazwy czasów z ich charakterystyką, wpisując obok nazw odpowiednie litery, które mogą się powtarzać, bo jeden opis nie pasuje do wymienionych czasów.

Czas uniwersalny Czas miejscowy

Czas słoneczny Czas strefowy

- A. Prawdziwy czas wyznaczony przez górujące Słońce.
- B. Czas umowny, obowiązujący w granicach administracyjnych.
- C. Średni czas słoneczny południka Greenwich.
- D. Czas umowny, różniący się od czasu uniwersalnego o całkowitą liczbę godzin.

Zadanie 23. (0-3 p.)

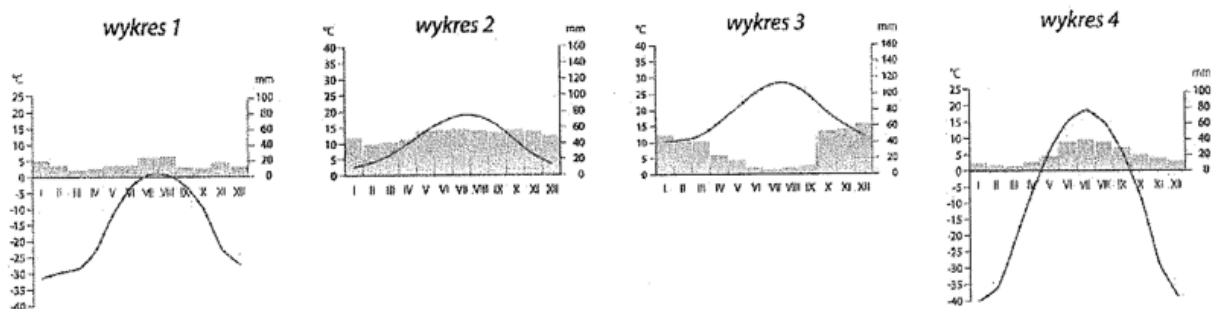
Przyporządkuj każdej strefie oświetlenia Ziemi po dwa zjawiska w niej występujące, wybierając z podanych poniżej. Wpisz je do tabeli.

Zjawiska: a) długie dni latem, b) noc trwająca 24 godziny, c) zenitalne górowanie Słońca, d) mała zmienność długości dnia w ciągu roku, e) występowanie dni polarnych, f) znaczne różnice w wysokości górowania Słońca w ciągu roku.

Strefa oświetlenia Ziemi	Zjawiska	
Podbiegunowa		
Umiarkowana		
Międzyzwrotnikowa		

Zadanie 24. (0-2 p.)

Klimatogramy przedstawiają rozkład temperatury powietrza i opadów atmosferycznych w ciągu roku w miejscowościach położonych w różnych strefach klimatycznych.

- a) Który wykres sporządzono dla miejscowości położonej w klimacie podzwrotnikowym śródziemnomorskim?

Wykres nr

- b) Który wykres sporządzono dla miejscowości o najwyższej rocznej amplitudzie temperatury powietrza?

Wykres nr

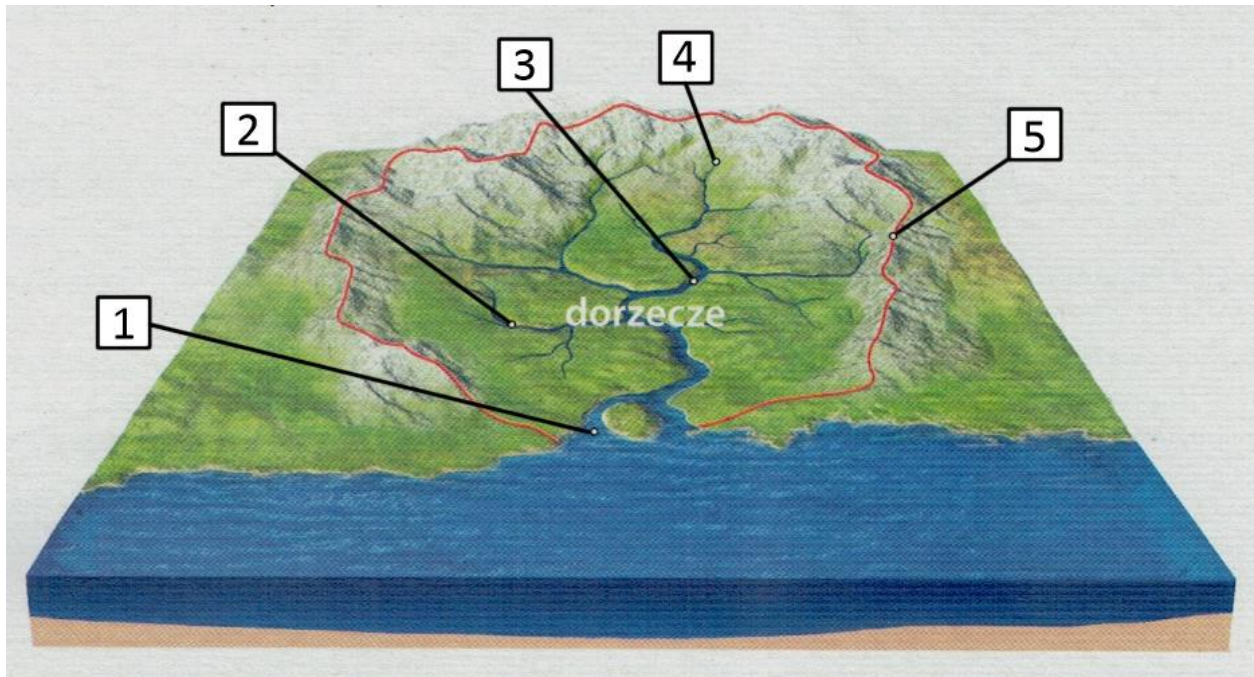
Zadanie 25. (0-1 p.)

Wśród podanych zawodów podkreśl wszystkie, które należą do sektora usług:

górnik, kierowca autobusu MPK, leśnik, makler giełdowy, nauczyciel, hutnik, pilot wycieczek zagranicznych, rybak, prezenter telewizyjny, rolnik.

Zadanie 26. (0-5 p.)

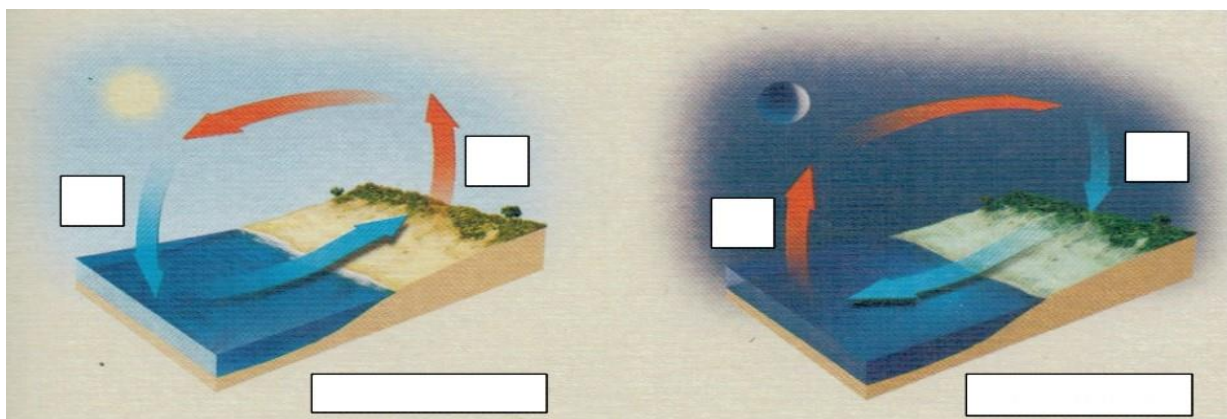
Rycina przedstawia elementy dorzecza. Rozpoznaj je i nazwij pod ryciną.

1.
2.
3.
4.
5.

Zadanie 27. (0-2 p.)

Jakie zjawisko obrazuje poniższa rycina?

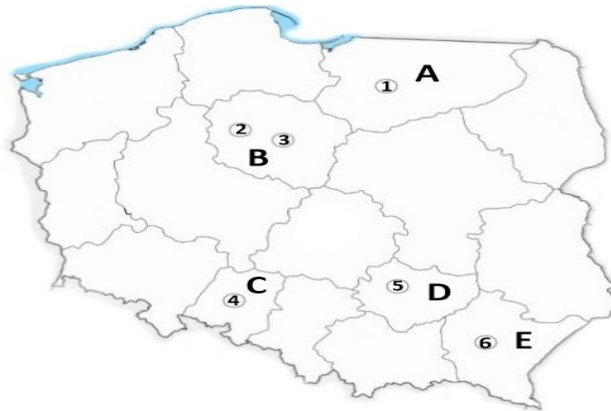

Zjawisko.....

W prostokąty wpisz porę dnia, a w kwadraty ośrodek baryczny, oznaczając go odpowiednią literą – W lub N.

Zadanie 28. (0-5 p.)

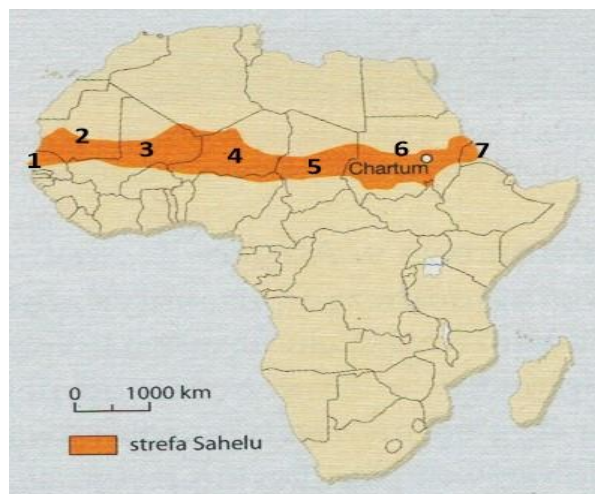
Na konturze Polski z podziałem administracyjnym rozpoznaj województwa od A do E i podaj nazwy ich stolic od 1. do 6. Rozwiązanie wpisz poniżej.

- A.....1.....
- B.....2.....3.....
- C.....4.....
- D.....5.....
- E.....6.....

Zadanie 29. (0-3 p.)

Mapa przedstawia strefę Sahelu w Afryce. Wybierz pięć państw (od 2. do 6.) spośród podanych, na obszarze których Sahel stanowi największy odsetek powierzchni: *Algieria, Nigeria, Niger, Czad, Kamerun, Mali, Mauretania, Angola, Sudan, Uganda.*

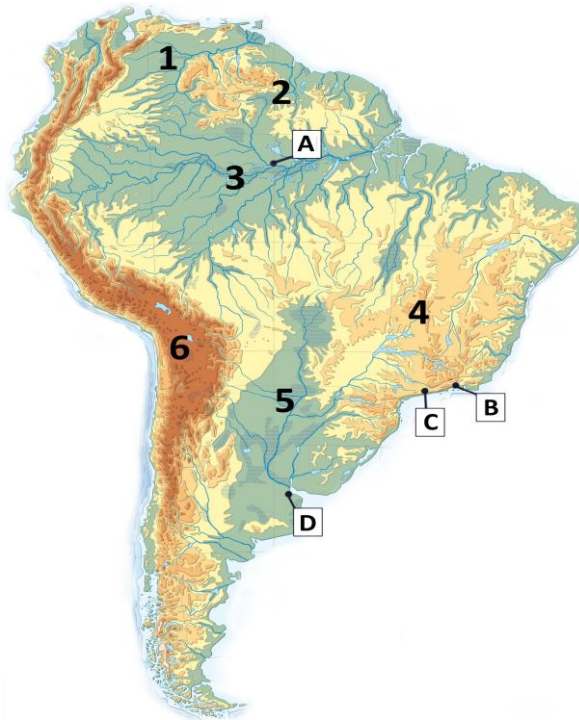

- 2..... 3..... 4..... 5..... 6.....

Zadanie 30. (0-4 p.)

Na mapie Ameryki Południowej zaznaczono 6 największych form rzeźby terenu – krainy (od 1. do 6.) i cztery miasta (od A do D). Rozpoznaj zaznaczone obiekty i wpisz ich nazwy do tabeli, wybierając z podanych poniżej.

Kordyliery, Denali, Nizina Orinoko, Nizina Zatokowa, Niziny Wewnętrzne, Nizina Amazonki, Wielkie Równiny, Manaus, Nizina La Platy, Andy, Appalachy, Wyżyna Patagońska, Wyżyna Brazylijska, Brasilia, Wyżyna Gujańska, Cordoba, Sao Paulo, Salvador, Rio de Janerio, Porto Alegre, Buenos Aires.

źródło: *Planeta Nowa 8*, Nowa Era, Warszawa, 2023

L.p.	Kraina
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	
	Miasto
A	
B	
C	
D	

BRUDNOPIS